

Իշխանը կը յարէ թէ սոյն լղն-
դերը կարգադրուելով, Օսմ.
կայսրութեան եւ Գաբառադէի իշ-
խանութեան բարեկամական յա-
րաբերութիւնք աւելի պիտի ամ-
րապնդին :

—Մօնիթէօր կը գրէ թէ Օսմ. պարտատեարց Վիեննայի և Պէրլինի քօմիթէները հեռագրաւ հրահանգ տուեր են հանրային պարտուց վարչութեան մէջ ունեցած պատուիրակներուն որպէս զի առկա հաշիւները կարգադրելու համար հարկ եղած դիմումը ընեն Կայս. կառավարութեան:

—Տէրքոսի ջրոց ընկերութիւնը Բերայի նման Պոլսոյ մէջ ալ շուրտալու արտօնութիւնը ստացեր է կայս. կառավարութիւնէն, զոր և վեհ. Սուլթանը իրաւունքով վաւերացուցեր է:

—Տարփուրի նախկին Սուլթան Զօպէէր փաշա որ ի ձիւղալթար բանտարկեալ էր, օգոստ. 24ին Ալէքսանդրիա հասեր է. հետեւեալ օր Բաղ-էլ-Թէնի պալատը խօսիլին ներկայանալով շնորհաւորութիւն յայտներ է Բօր-Սալիտի մէջ առ ինքն եղած ընդունելութեան համար:

Զօպէէր փաշա Գահիրէ պիտի բնակի:

—Երկուշաբթի օր Գարթալի առջեւ խարսխեալ առագաստաւառ մը շրջելով, մէջը դռնուած ճ նաւաստիներն և մէկ շուն ազատեր են Մահսուսէի շողենաւներէն միոյն հրամանատար գաւտան Գատրիի շնորհիւ:

Այս այն անձն է որ անցեալ տարի Պէթրամ էֆէնտին և իւր կինը ազատեց, երբ սոքա Գատրիի առջեւ ծովակուր լինելու վտանգի մէջ էին:

—Երկուշաբթի օր Վեհ. Սուլթանը Պայրամի արարողութիւնէն պալատ վերադառնալու ատեն տեսնելով որ Տօլմա-Պահէի առջեւ խարսխեալ առագաստանաւ մը Օսմ. դրօշակ պարզած է, յանչափս դոհ եղեր և իւր թիկնապահներէն միոյն միջոցաւ Մէհմետիէի ճրգ. պատուանշանը զըրկեր է նաւապետին որոյ անունն է Նիքօլա:

—Վեհ. Սուլթանին երջանկաբեր տարեդարձին առթիւ, երէկ գիշեր անդի ունեցած լուսավառութիւնը նախընթաց տարիներէն աւելի շքեղ եղաւ կըրնանք ըսել, թէ եւ օդն ի սկզբան անձրեւոտ, սակայն գոգեցնա ապա նա ալ ուղեց մասնակցիլ ժողովրդեան զգացած ընդհանուր ցնծութեան և Լուսինն երկնից կապուտակ կամարին վրայ երևեալով, գիւթիլ երևելով մը տուաւ երկներանգ կանթեղներու եւ գոյնզոյն հրախաղութեանց արձակած արդէն ոչ նուազ հմայիլ նշողներուն:

Երկուրդի Կայս. պալատն և շըրջակայ հոյակապ շէնքերն Լուսոյ ովկէանի մը մէջ ընկղմած էին: Բոլոր Օսմ. նախարարաց, զօրավարաց, պաշտօնատարաց ապարաններն, զօրանոցներն, կառավարական շէնքերն եւ անխտիր ամեն ազգի մեծատանց ապարաններն շքեղապէս լուսազարդեալ էին գոյնզոյն կանթեղներով:

Վապուրի երկու ամանց վրայ դռնուող բոլոր մեծամեծ շէնքեր-

ըն շքեղապէս դարգարուած էին: այնպէս որ մեր տեսնուի սիւնակները չեն բռնէր մի առ մի թուելու, այլ կը շառանանք ըսելով թէ լուսավառութիւնն ինքնայորդոր, ընդհանուր ցնծութեան երեւոյթ մը ունէր ի պատիւ այն վեհապետին, որ իւր բոլոր հպատակացի անխտիր սիրելի հանգիստացած է:

—Պարսից Վեհ. Շահն շնորհաւորութեան հետագիւր մ'ուղղած է առ Վեհ. Սուլթանին:

Մէքքէի էմիր Եէրիֆ Ալի-Բէիք փաշա, Եգիպտոսի խտրով թէվիկի փաշա և դաւառական կուսակալը Նոյնպէս շնորհաւորական հեռագրեր ուղղած են առ կայսերական պալատն:

—Երէկ Վեհ. Սուլթանին դահակալութեան տարեդարձին առթիւ, Օսմ. նախարարը, Միշիքը, Իւլէմալը Կայսերական պալատը զնացին ի շնորհաւորութիւն:

Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Քեա-մի փաշա և ընդ նմին բոլոր նախարարք յաւաքապէս Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւ ունեցան: Նոյնպէս նախկին Մեծ-Եպարքոս Սալիտ, Էօհէմ և Խայրէտալին փաշայք առանձինն առանձինն ներկայացան Ն. Կ. Վեհափառութեան:

Գետպանատանց Ա. Թարգմանք եւս կայսերական պալատը երթալով, յանուն գետպանաց շնորհաւորեցին Ն. Կ. Վեհափառութեան դահակալութեան երջանկաբեր տարեդարձը:

Հետեւեալ սրտաճմիկ դէպքը կը կարգանք Բարիզու լրագրաց մէջ:

Գերեզմանատունը սպայներով լեցուն էր և կարծես դալարագեղ դաշտի մը կերպարանքն ստացած էր: ուսնոցներ, ոսկիէ կուճակներ, թուրեր կանցնէին դերեզմանաց մէջէն որոց սպիտակ կամ սեւ խաչերը իրենց ողբալի թուրերը, երկաթէ, մարմարինէ կամ փայտէ թուրերը կը բանային մեռեալներէն անհետացող ժողովրդեան վրայ:

Լիմուզէն գնդապետին կինը նոր թաղուած էր, 2 օր առաջ ծովի բաշխը մանելով խեղդուած էր:

Ամեն ինչ վերջացած էր երբ կղերականք մեկնէր էին, սակայն գնդապետը 2 սպայներու օգնութեամբ ոտքի վրայ կեցած էր այն ծակին առջեւ որոյ խորը կը տեսնէր տակաւին իւր նորատի կնոջ մարմինը պարփակող փայտեայ սնտուկը:

Ճերմակ պիւսերով նիհար ծերունի մ'էր որ երեք տարի առաջ իւր ընկերներէն Սուրբիս գընդապետին աղջկան հետ ամուսնացած էր: դժբաղդ աղջիկը իւր հօր մահուանէն վերջը որը մնացած էր:

Ծերունի ընկերները՝ հարկաւրապետը և տեղակալ մը կը ջանային համոզել զայն որ բաժնուի դերեզմանատունէն, սակայն գընդապետը արտասուածոր աչօք կընդդիմանար, ըսելով «ոչ, ոչ,

քիչ մ'եւ» և կը գնդէր հոն մնալ, ծուկուրները կըքլով այն ծակին եղերքը որ իրեն անյատակ անդունդ մը կը բռնէր, ուր թաղուած էր իւր սիրտը և կեանքը, վերջապէս ինչ որ ունէր աշխարհի վրայ:

Յանկարծ Օսման դօրախարը մօտեցաւ գնդապետին թուէն բռնեց և ուժով մը քաշելով ըսաւ, «երթանք, երթանք իմ ծերունի ընկերս, պէտք չէ այլ եւս մնալ: Գնդապետը հնազանդեցաւ և առն վերադարձաւ:

Անեկէն դուռը բանալով իւր աշխատութեան դասեղանին վըրայ նամակ մը տեսաւ: առաւ և քիչ մնաց որ կըրած յուզմունքէն պիտի նուագէր, փառն զի ճանցաւ որ իւր կնոջը գիւրն է: Նամակը նախ աւուր թուականաւ նամակատան դրոշմը կը կրէր: Պահարանը պատուեց և նամակը կարդաց:

Տիկին Տիմուզէն՝ նորատի կինը ոչուն հետ գնդապետը ամուսնացած էր միջանձնական օգուով, սոյն նամակաւ կը խոտովանէր իւր ամուսնոյն թէ իւր վաշտին սպայներէն միոյն հետ խաբած էր զինքը: Թէ իւր դործակատարը Թիլիպ ի սկզբան ալ դժբաղդաւոր յարաբերութիւնը դիւրացուցած էր սակայն օր մը այս սրկիայն բռնագատած էր հէք կինը իրեն եւս անձնառուր լինելու, ճշմարտութիւնը գնդապետին հաղորդել սպառնալով: Տիկին Տիմուզէն այսպէս ապրած էր ժամանակ մը սոյն երկու տարփածուններուն մէջ, մինչեւ այն օրը յորում ամօթ և սոսկում ըստիպեցին զինքը անձնաստան լինելու: Գնդապետը վերադառնալով գերեզմանատունէն ուր իւր սիրելի լծակիցն ողբացած էր, այս ահաւոր պատմութիւնը կը լսէր:

Գնդապետը քրտնալից ճակատը սրբեց: իւր պաղարկնութիւնը, պատերազմի օրերու պաղարկնութիւնն յանկարծ ստացաւ: Զանգակն հնչեցուց:

Ծառայ մը ներս մտաւ:

—Թիլիպն ինծի զրկեցէք, ըսաւ նա:

Եւ իւր գրասեղանին դարակը կէս մը բացաւ:

Թիլիպ անմիջապէս ներս մտաւ, դեղին պիւսերով, ժանտագէմ, մեծահասակ զինուոր մը:

Գնդապետն ուղղակի անոր նախեցաւ:

—Կնոջ տարփածութիւն անունը ըսէ ինծի:

—Բայց գնդապետ...

Գնդապետը կէս բացուած դարակին մէջէն բէվովէրը դուրս հանեց:

—Օ՛հ շուտ ըսէ, գիտես որ կատակ չեմ ընէր:

Լաւ ուրեմն գնդապետ... — Եւս—թիլիպէր հալաւորապէս է: Զինուորն հաղիւ արտասանած էր այս անունը, և ահա աչքերը բացաւ առեցան և երեսին վրայ Թաւաղլար գետին ինկաւ: Գընտակը ճակատը միւսած էր:

Գնդապետին այս վրէժխնդրութիւնն ահաւոր էր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԸ ԿԸՆԴՈՒՆԻ ՍՐԲԱԶԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐԻ ՀԱՅՐԸ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը երէկ Եըրզըր Կայս. պալատը զնաց Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան տարեդարձը շնորհաւորելու համար: Ն. Սրբապետութիւնը առաջնորդեցաւ մեծ դահլիճ մը ուր ներկայ էին Յունաց Ս. Պատրիարքը, Իւլէմաներ, նախաջառներ եւ բարձրագոյն կարգի պաշտօնատարք: Սուլթանին Բ. սենեկապետ Վըսեմ: Հաճի Ալի պէյ դահլիճը մտնելով յանուն Սուլթանին բարեւեց բոլոր այցելուները և շընորհակալութիւն յայտնեց նոցա շնորհաւորութեանց համար:

Բոլոր այցելուք մեկնեցան ի բաց առեալ Յունաց և Հայոց Ս. Պատրիարքները որք Վսեմ: Հաճի Ալի պէյի հրաւիրանքօք անդ մնացին: Յունաց Ս. Պատրիարքէն անմիջապէս վերջը Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը ընկերակցութեամբ Վսեմ: Հաճի Ալի պէյի Վեհ. Սուլթանին գտնուած դահլիճն առաջնորդեցաւ: Ն. Կ. Վեհափառութիւնը Ն. Սրբապետութիւնը տեսնելուն պէս քանի մը քաջ յառաջացաւ և բարեւելով հրաւիրեց որ իւր մօտն նստի: Յետ կրկին ստիպմանց Ն. Սրբապետութիւնը Սուլթանին դէմ նստաւ և անմիջապէս իւր պատրաստած իւղերձը ընթերցաւ: Սոյն Ուղերձով Ն. Սրբապետութիւնը ջերմաջերմ բարեմաղթութիւններ կընէր Վեհ. Սուլթանին անպին կենաց համար և կը խնդրէր յԱստուծոյ որ երկար կեանք շնորհէ մեր Վեհապետին Որոյ հովանոյն ներքեւ կապրի Հայոց ազգը:

Վեհ. Սուլթանը յոյժ մտերմական և գորովալիք ընդունելութիւն մ'ըրաւ Ս. Պատրիարքին: Խօսեցաւ իւսկիւտարի հրկիղերցոյ, Զէյթունի հրկիղերցոյ եւ գաւառական սովերոց վրայ: Ըսաւ թէ Հայոց երկրեցեաց մէջ աղօթքներ կատարուեր են իրեն համար յորոց յանչափս դոհ է ինչպէս գոհ է Ն. Սրբապետութեան պաշտօնավարութեանց:

Ս. Պատրիարք Հայրը յանուն ազգին երախտագիտութիւն յայտնեց բերանացի կերպով Վեհ. Սուլթանին հայրական հոգածութեան և խնամոց համար զոր աննախանձաբար կը տածէ Հայոց ազգին և իմաստաւորի իւսկիւտարի և Զէյթունի հրկիղերցոյ և սովեալ ժողովրդեան:

Վեհ. Սուլթանը յանձնարարեց Ն. Սրբապետութեան որ իւր ողջոյններն հաղորդէ առ իւր հաւատարիմ հպատակ Հայ ազգն:

Զմուռնաք ըսել թէ Պատրիարքարանի դործակատար Թրէնկեան Սրբազամ էֆէնտի որ Ն. Սրբապետութեան հետեւած էր մինչեւ արքայական դահլիճը, Վեհ. Սուլթանին աչքին հանդի-

պելով, նա ևս հրաւիրուեցաւ ներս մտնելու և նստելու:

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը ելաւ արդի պալատէն վերադարձին Նշան Թաշի երթալով նախկին Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Սայիտ փաշայի այցելեց եւ Պայրամի տօնը շնորհաւորեց:

Երէկ իրիկուն վեհ. Սուլթանի գահակալութեան տարեդարձի առթիւ շքեղ լուսավառութիւնք եղան Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ ուր ներկայ կը գտնուէր Ս. Պատրիարք Հայրը: Մայր վարժարանի աշակերտք մինչեւ ժամը 4 շարունակաբար երգեցին ի պատիւ վեհ. Սուլթանին:

Ս. Պատրիարք Հայրը Պատրիարքարանէն մեկնելու առաջ ներկայ գտնուող ժողովրդեան ուղղելով իւր խօսքը հրաւիրեց սիրել եւ յարգել վեհ. Սուլթանի անձը եւ աղօթել նորա անգին կենաց համար: Ժողովուրդը ծափահարելով «կեցցէ վեհ. Սուլթան, կեցցէ Ս. Պատրիարք Հայրը» աղաղակեց:

ԵՆՆԻ-ԳԱՐՈՒ

... Խմբագիր,

Եննիգափուի եկեղեցւոյ և վարժարանին վիճակներն շատ տխուր եւ ցաւալի են, Պ. Գեորգ. Պագալեանի (կամ Միրիճանեանի) պատճառաւ, որ թաղիս եկեղեցւոյ երաժիշտն և Ս. Առաքելոց վարժարանի դաստիարակն է: Այս անձն որ յիշեալ պաշտօններուն յարմարութիւն չունի, իւր պաշտօնավարութենէն մինչև ցայսօր թաղային վէճերու, չիթիութեանց և խռովութեանց շարժառիթ եղած է, անշուշտ իւր անհատական շահն ապահովելու համար:

Վարդապետիկ Տօրթ. Էթմէքճ-

եան, որ երբեմն Սամաթիոյ Սահակեան վարժարանի հոգաբարձուն էր, այս պաշտօնէին կարողութիւնն, շարժմունքն, մեքենայութիւններն ևս, վնասակար նկատելով վարժարանի բարեկարգութեան և յառաջդիմութեան, վարժարանէն կը ճամբէ զայն:

Ձենք դիտել թէ Գումգափուի, թաղային միացման ժամանակ ինչ վարպետ ձեւ երուներքեւ այս անձն դաստիարակ կարգեցաւ մեր վարժարանին, ուրկէց ի վեր մեր վարժարանն կրթութիւն և յառաջադիմութիւն չտեսաւ: Շնորհակալութեամբ պէտք է հոս յիշատակել թէ Պօնտիական Յակոբ Էֆէնտիի թաղականութեան օրով այս պարոնն իւր ընթացից համար արժանապէս արտաքսեցաւ վարժարանէն, 1883ի Ուսումն. խորհրդոյ 152 թիւ պաշտօնագրովն:

Հետեւաբար թաղ. վարժարանն բաւական ժամանակ կենդանութեան շարժումները բաւ. Յաւալի է ըսել որ երբ Պօնտիական Էֆէնտի պաշտօնէն հրաժարեցաւ, Ռուբէն Էֆ. Պիպէրճեան՝ վարժապետին կնքահայրն զայն կրկին պաշտօնի անցուց... Բընականաբար վարժարանին յետինն եղաւ չար քան զառաջինն:

Երբ յանցանք մը քաջալերութիւն գտնայ, յանցաւորը իրաւունք ունի ամեն տեսակ ծայրայեղութեանց դիմել, անարգել և անխափան. Այս սկզբունք իբրեւ նշանաբան ընտրած է Պ. Պագալեան, որ եկեղեցւոյ մէջ քահանայից և դպրաց հետ միշտ կը կռուի: Չարմանալին այն է որ այս դատապարտելի ընթացքն իրեն բաւ չհամարելով, իւր պաշ-

տօնին բնաւ վերաբերութիւն չունեցող խնդիրներու մէջ ալ միշտ կը նետուի, եկեղեցական դործերու կը միջամտէ, թաղային շինութեանց կը խառնուի և շինութեան յանձնախմբի Պատ. անդամաց միոյն հետ կը կռուի ամօթալի ոճով մը: Գիշերապահի ամսականներն գանձելու համար տունէ ի տուն կը չրջի և այլն: Այս տխուր պարագայից մէջ աւելի զարմանալին այն է որ թաղիս Գեորգ. Գարոզիչն լուսութիւն կը պահէ:

Արդարութեան առջեւ կը համարձակինք ըսել որ եթէ այս պարոնը վկայագիր ունի, Պատ. Ուսումն. խորհուրդն կամ խառնած է և կամ սխալած է, իսկ եթէ վկայագիր չունի, Թաղ. խորհուրդն Սահմանադրութեան առջեւ մեծ յանցաւոր է, որ Ազգային Վարչութեան հրամաններն առ ոտն կը կոխէ վարժարանին մէջ պահելով այնպիսի պաշտօնեայ մը, որ վկայագրի արժանի չէ, յառաջդիմական և կրթական ամեն տեսակէտով: Ըստ մեզ այս անձն վկայագիր ունենալ կամ ոչ, քանի որ բուն նկարագիրն է այս և իւր եպերելի վարմունքովն՝ բարեպաշտ ժողովրդոց դալթակցութիւն կը պատճառէ և վարժարանն իւր ձեռք խաղալիք ըրած անոր յառաջդիմութեան խոչնդոտն կը կանգնի, ինչպէս ասկէ առաջ ուրիշ յառաջդիմասէր անձինք հրապարակաւ բողոքեցին քանիցս, Պատ. Ուսումնական խորհրդոյ անկ է անմիջական տնօրէնութիւն մը ընել այս մասին, որպէս զի չծաւալի այս բարոյական հրդեհն, որ աղետալի հետեւանքներ յառաջ

բերելու անխուսափելի հանգամանքն ունի:

18 օգոստ. 1887

Եննի-գարու

Եթէ Եննի գարուի Թաղ. խորհուրդը չբարեհաճիր այսպիսի զեղծմանց առջեւ իւր անտարբերութիւնը մերկանալ, մեք տաւաղոյս չունինք որ Գեորգ. Հմայեակ Սրբազանի նման մի լուսամիտ եկեղեցական հայրաբար դարման պիտի տանի իրաց այս ցաւալի վիճակին:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Սոփիա 29 օգոստ.

Սոփիայի ֆրանսական դործակատար եւ ընդհանուր հիւպատոս Պ. Յիշ անպայման ժամանակաւ արձակուրդ մ'ստացաւ:

Լոնտրա 30 օգոստ.

Տէյլի Նիւզի Պէրլինի թղթակիցը կը կարծէ թէ Գերմանիա նոր զինուորներ պիտի ընէ Ռուսիոյ պոլկարական դործոց նկատմամբ: Թըղթակիցը կը յարէ թէ Պիզմարք իշխանը ուր է միջոցաւ պիտի աշխատի Ձարին եւ Կիյեով կայսեր մէջ տեսակցութիւն մը յաջողցնելու:

ՄԷՋՊՈՒՐԵԱՆ ՎԱՐՇԱՎԱՆ

ԱՂԶԱՆՑ

Իւսկիւտար Իճատիէ

Հաստատութեանս նոր տարեշրջանն կսկսի սեպտեմբեր 1ին: Գիշերօթիկը կը վճարեն տարեկան 32 ոսկի օսմ. իսկ ցերեկայե 8 ոսկի ուսումնարանի եւ 6 ոսկի նախակրթարանի համար, նոյնպէս դաշնակի համար 6 ոսկի տարեկան: Աւելի տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Տնօրէնութիւն վարժարանի: Մ. Ս. ՄԷՋՊՈՒՐԵԱՆ

կարի յուզեցին զինք: Անբացատրելի զօրութեան մը տեղի տալով, դէպ առ նա մի քայլ ըրաւ, և կրցաւ կարգաւ ծրարող վրայ, հետեւեալ հասցէն «Օրիորդ Օռէլի տ'Էրմանսէյ, ի Սէննաթ, (տոռօ)»:

Չարմացման շարժում մ'ըրաւ և արագաբար իւր ընկերոջ քով վերադարձաւ քսան և հինգամեայ երիտասարդի մը որ զաւակն լինել կը թուէր իւր երեւոյթովն քու դիմագծերովն: Սոյն վերջինն եւս ուշադրութեամբ օրիորդ տ'Էրմանսէյի նայած էր, բայց աւելի հեռուէն, անոր անհաճոյ լինելու երկիւղէն զգածեալ:

Առաւօտն կը յառաջանար, և Օռէլի, միշտ իւր մեղմամղձիկ զննութեանց մէջ ընկղմեալ, տաւաղոյս չէր յայտնէր ժամանակին արագ հոսելուն վրայ: Երկու ուղեւորներն ժամանակ մը իրարու խորհուրդ հարցուցին: Վերջն ամենէն տարիքոտր որսեց, վերստին Օռէլի կողմը ուղղուեցաւ և հիացեալ օրիորդին առջեւ կանգ առնելով:

—Օրիորդ, ըսաւ նմա, դիպուածն կարդացնել տուաւ ինձ ձեր ծրարներուն վրայ իմ մտերմագոյն բարեկամիս անունը, և այն բերկրութիւն շոր կը դգամ, անբացատրելի է... բաց աստի, յարեց ցուցնելով շնորհալի ժպտով մը իւր սպիտակ մազերը, աւասիկ, կը յուսամ թէ՝ ասոնք կրնան զիս լաւադոյնս պաշտպանել և արդարացնել ձեր առջեւ... Կոմս Մօռիս տ'Էրմանսէյի աղիկն է՞ր:

—Այո, պարոն, պատասխանեց Օռէլի անոր վրայ յառելով իւր գեղեցիկ աչերն:

րիկ վշտացեալն այդպիսի մանրամասնութիւններով չզբաղի: Երկու ժամէն վերջ, դիմած էր ծերունի կնոջ մը, որ հաւանութիւն առած էր ընկերանալու Օռէլիի մինչեւ ի Սէննաթ: Ծրարներն պատրաստուած էին. ուղեւորութեան ստակը քսակի մը մէջ դրուած: Տիկին Օպէռի գործօն և հանձարեղ սէրը ամէն ինչ պատրաստած էր: Կը մնար միայն տանիլ զՕռէլի ի հանրակառքն հրաժեշտի ողջոյն տալու համար նմա: Հրաժեշտն գորովալից և տխուր եղաւ: Լօրանս ուղեց նոցա հետ ընկերանալ: Իւր վիշտն Օռէլիի ցաւէն աւելի զայրացեալ և սաստիկ էր: Օրիորդ տ'Էրմանսէյ մինչեւ վերջ ինքզինքն զսպելու արիութիւնն ունեցաւ և կառքը մտնելէն յետոյ, երբ Տիկին Օպէռի և Լօրանսի ավանդներէն զերծ մնաց, ահա յայնժամ սկսաւ հիծկտալ հեղեղանման արտասուաց կաթիլներ հոսեցնելով:

Ե.

Հասնելու համար ի Սէննաթ, Վալանսէն մէկ միոն հեռի, դաշտի մը մէջ զոր կը շրջապատեն Տօփինէի լեռներ, օրիորդ տ'Էրմանսէյ Փարիզէն ի Շալօն գնացող ճամբուն հետեւելու ստիպուած էր և ապա մտնելու Սօն և Ռօն գետերուն վրայ երթեւեկող չոգենաւերն:

Յաջորդ օրը, մտաւ չոգենաւն միշտ ընկերացեալ ծերունի կնոջ, յարգելի Տիկին Տիւրանի, որ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՅՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵՁՈՒԻ

Աշխատասիրեաց
Բ. Մ. Պ.

Հետեւողութեամբ

Հռչակագոր Գերականաց, Լարու-
սի, Կէսարի, Պոաշէի եւ Լարիվէ
Յիւստինի
Գին 7 դահեկան

Սոյն նոր քերականութիւնն, որ
երեք հարիւր երեսներէ կը բաղկա-
նայ, իւր մէջ կը բովանդակէ Յրան-
սերէն լեզուի քերականութեան ամ-
բողջ կանոններն, այնպիսի յստակ
եւ դիւրիմանալի կերպիւ բացատ-
րուած, որ զրեթէ դասատուի պէտք
չթողուր ինքնընտել ուսանողաց կամ
այս աշխարհահայտի լեզուին մէջ
գարգանալու փափաքողաց:

Կեդրոնատեղին է Պոզաճեան գը-
րատուն, Չաքմաքճըլար եօդուէթիւ
56:

Մամոյ տակ

Շուրջ գլուսնով.

Համառօտ Գերականութիւն

Թուարանութիւն.

Սրբազան Պատմութիւն.

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Կը իմանալուն խիստ ածան	
Պատկեր 52 նշանաւոր ազ- դէ փր- քայնոց	5
Մեծադիր պատկեր Ներ- սէս Պատրիարքի մաքուր տպագրութեամբ	5
Փոքրադիր պատկեր Մեսրոպայ	1
Փոքրադիր պատկեր Մեծն Ներսէսի	1
Փոքրադիր պատկեր Հռիփսիմեայ	1
Վերջերս հրատարակուեցան Մանկանց գիրքը կամ քե- րական բոլորովին նոր ոճով եւ դիւրութեամբ յօդակցութիւն յունարէն եւ Տաճկ. Հայատառ	10 2

ՕՐԱՅՈՅՑ

1888

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ԳՐԻՍՏՈՍԻ

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի
Գին 40 ՓԱՐՍ

Գրավաճառ Յովսէփ աղա Գա-
վաֆեանի գրատունն. Կ. Պոլիս
Չաքմաքճըլար-Եօդուէթիւ 20.
Հիւանդանոցի Հողարարձու-
թեան կնիքը չկրօղք անվաւեր են.
4 օգոստ. 1887

ԱՏԱՄՆԱԲՈԾ

ԱՆԹՈՒԱՆ ՇԻՇԱԿԱՆԱՆ

Որ փոխադրուած է ի Պազճե-
Գաբու ջրավաճառ Պոզոս աղայի խա-
նութիւն քով, կը խօստանայ, ինչպէս
կը վկայեն իւր արհեստակիցներն
իսկ, տարեւոր փորձառութեամբ
եւ այս արհեստին պահանջած ամեն
հմտութեամբ. գոհացնել իւր յաճա-
խորդները, փառած ակումները քա-
շելով եւ անոնց տեղ նորերն հաս-
տատելով, որք բնականէն չեն տար-
բերիւր բնաւ, փառութեան ենթա-
կայ ակումները մաքրելով, վիտերու
հիւանդութիւնները դարմանելով,
եւայլն. Գինն ող դիւրամատչելի է:

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՕՍՄ.

Արձանագրեալ յ'Առեւտրական.

Սենեկի Կ. Պոլսոյ

ՏՆՕՐԷՆ, Յ. ՄԻՐԵՒՄ-ԳՈՒԼԻ

Ղալաթիա Խալիլ-Փաշա խան, թիւ 3
Փոխանորդութիւն եւ յանձնակա-
նութիւն թիւ Կ. Պոլիս, թիւ Ի
գաւառս եւ թիւ յօտար երկիրս, ա-
մեն դատական, վարչական եւ ա-
ռեւտրական գործոց, որպիսիք են՝
պահանջից գանձումն, վեճերու ի-
րաւախոհութիւն. կնճոց եւ սնան-
կային խնդրոց կարգադրութիւն.
քաղաքային եւ վարչային դատարա-
նաց առջեւ դատաւարութիւն, ան-
չարժ ստացուածոց եւ վարձուց վե-
րաբերեալ գործառնութիւն, ար-
տօնութեանց ստացման հետամուտ-
ութիւն. նմանապէս եւ խորհրդատու-
ութիւն, տեղեկացումն, խմբագրու-

ԿԱՐԵԻՈՐ ԱԶԴ

ԱՆՏՈՆ ԳԱԼՖԱՆԵԱՆԻ

Եէնի-Գափու Պոյաճըլար փողոց Դեղարանս կը յաճախեն Տօք.
Իշմիթիւն Էֆէնտի աչքի հիւանդութեան համար, չարաթը
երկու օր Ուրաթ եւ Կիրակի ժամը 7էն մինչեւ 10, իրեն դի-
մող հիւանդները ձրիապէս պիտի դարմանէ, նոյնպէս Տօք. Հուր-
մաղեատիւ Էֆէնտի ամեն օր դեղարանս կը յաճախէ Էրեն դի-
մող հիւանդները դարմանելու, եւ քաղաքաց համար ալ ձրի.
Դեղարանս յաճախող անձանց դեղագիրները ճշդիւ, մաքուր
եւ շուտ պիտի պատրաստուին չափաւոր գէնրով, յորոց հասա-
րակութիւնը գոհ պիտի լինի:

Թիւն, Թարգմանութիւն, հրատա-
րակութիւն եւ հաշուոց յստակումն.
Հեռագրական հասցէ
Վէքեալէթիսանէ, Խթանալօ, կամ
Agence Ottomane, Cons/plé.

ԻՆԲԵՆԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ընդդէմ գեթական, գաղղիական
(Փրէնկի) միզանքարորոքային (պէլ
սուգուղուղ) եւ այլ ախորոքիտեան
հիւանդութեանց:

Գին 6 ՂՐՈՒՇ

Կեդրոնատեղին է Պոզաճեան գը-
րատուն Չաքմաքճըլար-Եօդուէթիւ,
թիւ 56.

Սոյն առողջարանական գործն իւր
բազմօգուտ եւ հետաքրքրաշարժ
պարունակութեամբ կը գերազանց
ցարդ այս նիւթիս վրայ հրատարակ-
եալ հին գործերն, (օրինակի համար
Հայկունիի եւ Պաղտատարանի (Աշ-
նան տերեւներն, Գերեզման երիտա-
սարդացն, Գաղտնիք բնութեան,
այլովքն հանդերձ,) այնպէս որ այդ
կցկտուր գրքերը կարդալու փափա-
քողն, եթէ կարգայ ինքնապաշտու-
թիւնն, ոչ եւս պէտք պիտի դգայ ա-
նոնց:

Թ. Թ. ՉԱԽԵՆԱՆ

ՆՈՐՈՂԻԶ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ՆԻԹՈՑ
Ն. ԿԱՐԱՍԵԱՆ

Այաճա Համաթ թիւ 16

Ճիշդ Սապօնճու խանի դէմը

Յիշեալ վաճառատան մէջ կը
նորոգուին եւ կը չինուին ու կը
մաքրուին ամեն տեսակ կարասիք,
ինչպէս են կաղի եւ լազի լամպաներ,
մահճակալ, աշտոնակ, եւ զինդօյէ,
թիթեղէ եւ պղնձէ ամեն տեսակ ա-
նօթ:

Վաճառատան մէջ կը ծախուին
Եւրոպական զանազան տեսակ կաղի
եւ լազի լամպաներ, պարզ եւ ըն-
տիր. խիստ ածան. Յաճախողաց
դիւրութիւն տալու համար 0/0ին
5-10 ինչեւ իսկ 18 դեղ Կ'ԸՄԱՅ:

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ

սկսաւ ննջել: Սովորականին նման, սրահի մէջ
բազմաթիւ ուղեւորներ խռնուած էին: Արեգակը
հազիւ կը ծագէր, եւ այդ տխուր եւ ցած սրահը լու-
սաւորուած էր երկու աշտանակներէ ուր իրենց
շուրջը ծխաշունչ եւ աղօտ լոյս մը կը տարածէին:
Օռէլի անհանդատութիւն մ'գգաց, քիչ մը մա-
քուր օդ չնչիրու համար, տախտակամածին վրայ
ելլաւ, իւր շուրջը ծղվեց վերաբլուն եւ ծրարներն.
Եւ նստաւ. դէմքն ալ կողմը դարձուցած ուր երկին-
քն կ'ակսէր գունաւորուիլ առաւօտեան առաջին
լոյսերով: Իւր այտերն սղունած կը կրէին դեռ
իւր արտապուաց հետքն: Իւր մարմնին մէջ խորին
տկարութիւն մը կ'ըզացուէր: Արտաքին առար-
կայներն կարծես իւր հոգւոյն վեճակին համապա-
տասխանեցին ի սկզբան: Անձանօթ դէմքեր կ'ան-
ցնէին կրկին կանցնէին իւր առջեւէն, ուղեւորին այն
անտարբերութեամբ որ դերի եղած է իւր ծրարին:
Խիտ մառախուղ մը կը մարտնչէր արշալոյսին դէմ եւ
իւր ստուերաց խտութեամբ կը ծածկէր գետե-
ղերեայ ծառերն եւ քաղաքին զանազակատուններն:
Գետակին փրփրալից եղեգնէիկ ջուրը կուգար բաղ-
խել նաւուն կողերուն դէմ մենաձայն չնկող մը
հանելով: Օդին մէջ կարծես կը տիրապետէր այն
թեթեւ սարսուռն որ ամրան մէջ իսկ, արեւուն
ծագումն կը յայտնէ Եւ մարդոյն երակաց մէջ կը
հոսի գիշերոյ վերջին հրաժեշտի մը նման:

Մի քանի վայրկեաններ սահեցան, մշուշն փա-
րատեցաւ, եւ անիններու կանոնաւոր աղմուկն ի-

մացուց թէ՛ նաւն կրնթանար. ամեն ինչ կենդա-
նացաւ դիւթական եղանակաւ մը կարծես, հորի-
զոնն, հեռակայ առարկաներն, բլրակաց ամփի-
թէատրոնն: Օռէլի զգաց ընդհուպ բարեկեցու-
թեան ակամայ զգացում մը: Առաւօտեան այդ
ներդաշնակութիւններն արդէն զովացուցած էին
իւր վիշտը: Աստիճանաբար հակառակ իւր կամ-
քին կը լքանէր ինքզինքն բնութեան այդ տեսա-
րանաց որք իբր անմահական մխիթարիչներ, կը
դարմանեն մասամբ իւր մեր վիշտերն: Չով հոգմ
մը կը դգուէր իւր ճակատն, մաղերն եւ դեռ խո-
նաւ արտեւանունքն: Վարժարանի մը չորս պա-
տերուն մէջ պարզակեալ, ճանճալով միայն Տիկին
Օպէռի տունը, կը դիտէր հետաքրքրի աչք այն
ճոխ մարդերն ուր արեգակն կը շողողացնէր ցօղի
կաթիլներն, եւ ուր կ'արածէին կովի գեղեցիկ հօ-
տեր, ոտքերն խոտին մէջ, եւ վզերն թափան-
ցիկ ջրոյն մէկ կողմը ծռած:
Մինչ Օռէլիի ուշադրութիւնն այսպէս ընկը-
մեալ էր անշարժուն նկարին մէջ որ կը պարզուէր
իւր աչաց առջեւ, երկու ճամբորդներ, որք կա-
մուրջին վրայ կը շրջէին, նմա նայեցան, եւ անոնցմէ
տարբերութիւն մտեցաւ առանց տեսնուելու: Գրեթէ
յիսուն եւ հինգ ամեայ մարդ մ'էր, որոյ դէմքը
բարութիւն եւ ազնուականութիւն կը ներշնչէր:
յուզուեցաւ ի տես Օռէլիի առանձնութեան, նո-
րա դիմաց վրայ նկարեալ տխրութիւնն նորա շարժ-
ուածոց շնորհն, հորիզոնին վրայ յառած ակնարկն